

ERŐSVÁR

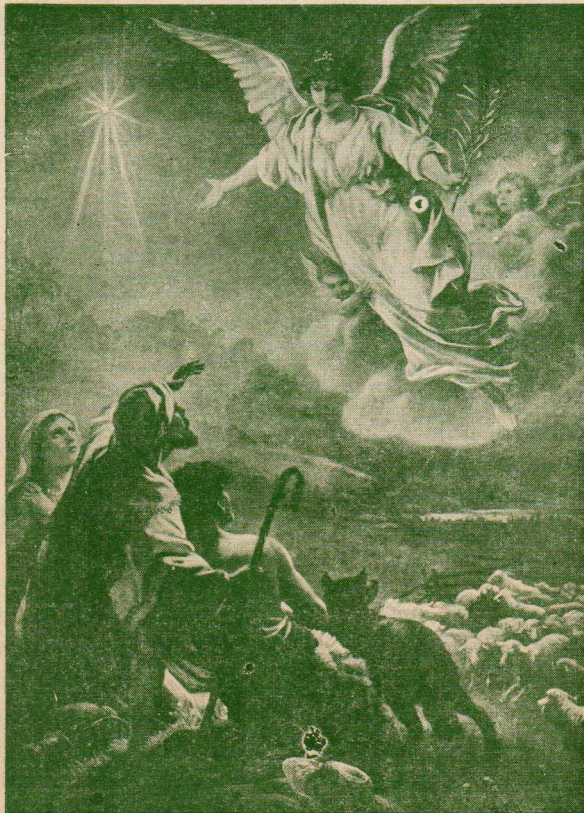

MIGHTY FORTRESS

VOL 10. ÉVFOLYAM

1942 DECEMBER

No. 12 SZÁM

KARÁCSONYI OHAJ — UJÉVI KIVÁNSÁG

“Adj Uram békességet a háboruban megfáradt világnak. Amen.”

Karácsonyi üdvözlés.

“Kegyelem és Békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Ur Jézus Krisztustól.” Az apostolnak eme szavaival üdvözlöm eme szent karácsonyi időszakban az amerikai és kanadai magyar és vend. egyházakat, azoknak lelkipásztorait, hithű egyháztagjait, a szülőket és gyermekeket. Karácsony a békesség, a szeretet és egy boldogabb jövőnek szent ünnepe. A gyűlölet, az önzés, a gonoszság és a hitelenség e világon az idők kezdetétől fogva a mi jelen korunkig meg akarja fojtani az emberi szivekben mindazt a nemes érzést és jóakaratot, amit az Ur Isten atyai keze oltott az emberi szivekbe.

Amikor az Üdvözítő Ur Jézus megszületett Bethlehemben, a világ népei várva-várták a Megváltót és a Megváltó eljött e világra az Ur Jézus Krisztus személyében. A mennyből jött e földre és szent evangélioma fáklyafényével világosságot hozott a sötétség völgyében bujdosó embereknek. Az örök Ige, amely testté lett az Ember Fiában, az elmúlt 19 század hosszú időszakában angyalszárnyakon vitte el a jó hirt a világ minden részébe. A tizenkét apostol örökébe a világnak száz és száz millió keresztény hitvallói léptek. Még nem is olyan régen — csak egynéhány évvel ezelőtt — karácsony ünnepében napkelettől napnyugtáig egy szebb jövőnek hitében borultak térdre a világ népei az Üdvözítő jászol-bölesőjénél és száz nyelven, de egy akarattal zengett szolozsmájuk az angyalokkal: “Dicsőség legyen a magasságos mennyekben az Istennek és e földön békesség és az emberekhez jóakarát.”

És most, a huszadik század első felében immár másodszor borult lángba a világ a háboru tüzeiben. A gyűlölet s a rosszakarat ördögei diadal-lakomát ülnek embervérrel áztatott harcmezőkön. Pusztul s romokba dől minden szép és nemes, amit dolgozó emberi kezek évszázadokon keresztül építettek. Ami annál is szomorubb, haldoklik az emberi szivekben a hit és szeretet, amit Jézus Krisztus oltott az emberi szivekbe, szent evangéliomával. A bűn és gonoszság sötétségbe döntötte az egész világot s ebben a lelki sötétségben érkezett vissza hozzánk szent karácsony ünnepe. A harcmezőkön gyilkos és halál vár az ember fiaira. Az otthonokban gyermekükért reszkető édesanyák és szerető szívek könnyteli szemmel várják vissza a fiút, a testvért, avagy az ifju férjet, — aki hozzájuk talán soha többé nem

tér vissza. A kórházakban s a betegágyon millió és millió csonka, nyomorék katona átkozza a háborut és annak szerzőit. Itthon pedig, — ahol sokaknak még tuljó a sorsa, — azok, akik élvezik a háborunak véres hasznát, sokan a közöny mámor-poharából isszák az élet élvezet italát. Szívükben megfagyott a hit és szeretet. Isten nélkül, imádság nélkül, isteni szolgálat nélkül élnek életüket.

Ilyen időkben küldöm hozzátok, ti jó evangélikus lelkek, az én lelkipásztori üzenetemet. Ilyen időkben nehéz szívvvel szól az Ur szolgálója az ő népéhez, azokhoz, akik még hívek maradtak az Urhoz, akik szeretik az Ő házat, akik megtartották hithű apáik örökét. Amiképen a mennybéli angyal szólott a pásztorokhoz az első karácsony éjszakájában, én is úgy szólok hozzátok: “Ne féljete!” Habár sötét is az ég fejete fölött, habár minden, amit láttok magatok körül, reménytelennek is látszik. Ne féljete, tekintsetek bizó szívvvel az ég felé; onnan eljő ujából a ti Megváltótok. Tartsátok meg hiven a ti lelki örökségeket. szolgáljátok továbbra is hiven az Urat az Ő szent házában, imádkozzátok szívetek minden hitével az Egek Urához úgy, amint eddig tévétek és mindenek felett, szeressétek egymást.

Ha ezt megtartjátok, boldog lesz az a ti karácsonyotok és békesség fog lakozni a ti szívetekben és hajlékotokban. Ilyen értelemben kívánok nektek áldott és boldog karácsonyt.

DR. STIEGLER S. ERNŐ
főesperes.

IMA A VIHARBAN.

A nemzeteket véres cafatként
Marcangoló üvöltő viharon
S a félelem és bűn káoszán tul,
Uram, hadd halljuk a Te csendes beszéded.
Hófehér lelkeknek dicső serege
Nem egyszer állott egyes egyedül,
Hogy a földrengés pusztító hamu-porából,
Kiverekedjen egy jobb és nemesebb világot.
Uram, ahogy halljuk a Te csendes beszéded,
Lelkünk megérzi, hogy nagyobb vagy mint az
orkán
S összetett kézzel, könyörögve kérünk,
Add, hogy a mi kis gyenge éltünk,
Összhangba legyen a Tieddel
S az orkán vad viharát legyözve, Veled,
Építsünk egy jobb, egy szebb világot.
(Harkness György).

ÜNNEPELHETÜNK-E?

Valahogy sok ember szívében az a keserű kérdés él, hogy ebben a vérzivataros, háborus időben ünnepelhetünk-e karácsonyt? Nem csúfolja-e meg korunk a karácsonyi evangéliumot, mely nagy örömhirt hirdetett minden embernek és békességet a földnek? Hol várhatunk ma békességet, mikor az egész világ állig felfegyverkezve a végsőkig menő vérontásra szánta magát?

Ha visszalapozunk a bibliában és elolvassuk a karácsonyi evangéliumot, akkor azt látjuk, hogy Krisztus születése idején az angyali szózat épp úgy ellentmondott a kor hangulatának, mint ma. Hiszen a zsidó nép rabságban szünylödött. És pár nappal az örömhír hirdetése után a gonoszság bérencei megrohanták Betlehemet és lemészárolták a kis csecsemőket. És Rámában nem örömujjongás hallatszott az ajakról, hanem ellenkezőleg: "Sirás-rivás és sok keserves jajgatás. Rákhel siratta az ő fiait és nem akart megvigasztaltatni, mert nincsenek." (Máté 2, 18.) Az öröm és békesség hirdetését oly szörnyű vérfürdő követte, ártatlan csecsemők meggyilkolása, anyai szívek oly meggyötrése, hogy annál szörnyebbet a mai háboruban nem sokat látunk.

Mindebben Ótestamentumi prófécia teljesedett be. Az angyalok tudták hogy mi fog következni Jézus születése után és — mégis, hangos ujjongó énekkel, bátor biznysággal hirdették, hogy Jézus megszületése öröm az embereknek és békesség a földnek. Hirdették,

mert tudták hogy üzenetünk igaz üzenet, Isten üzenete. Hirdették, mer tudták, hogy a föld vérbe és tüzlángba borulhat, de azok szívében, akik számára a Krisztus megszületett, öröm és békesség lesz ezen a földön. Hirdették és akik hittek boldog üzenetben, azok azóta mindmáig megtapasztalták, hogy aki Krisztusban Megváltóját látja, annak szívében öröm és békesség uralkodik még ágyutüz közben, viharzó tenger habjában elmerülve, halálos betegség fájdalmas ágyán, vértanúság börtönének bilincseiben is.

Nem, a mi korunk rettenetes háborsága nem cáfolja meg a karácsonyi üzentet. A mi korunk szörnyüségés haláltusája nem jelenti azt, hogy nem ünnepelhetünk. Ellenkezőleg!

Azt jelenti, hogy szükségünk van a Jézus Krisztusra. Azt jelenti, hogy el kell fogadnunk Őt Megváltónknak! Mert ha nem fogadjuk el, akkor az élet nem fog jelenteni nekünk mást, mint vérfürdőt, éhezést, nyomoruságot, háboruságot. De ha Ő uralkodik szívében, akkor bár dörögjenek az ágyuk, háborogjon az élet, duljon a halál, gyötörjön az éhség, a hideg, a nyomoruság . . . szívében békesség és öröm lesz. A Krisztus öröme. Az az öröm, melyet "senki el nem vehet tőletek."

Rettmann Farkas.

ADVENTI ÉNEK A VIII-ik SZÁZADBÓL.

Nézd, jö a Völegény az éjszaka közepén s áldott az, kinek lámpása vigan ég. De jaj annak a lusta szolgának, kít a Mester sötét lámpással, álmos szemekkel majd talál!

Vigyázz, oh lelkem jaj vigyázz, hogy álomba ne es, mert halál vár rád, elvész számodra az Ég, a kegyes. Légy józan lelkem s vigyázó éber szemekkel is kiálts: "Szent, Szent, Szent Isten, irgalmazz nekünk igazán!"

Majd ama napon félelem jö, de lelkem ne hagyj a munkát. Gyujtsd meg kanocod, lásd el olajjal lámpád, mert nem tudod mikor jö el az est-hajnali kiáltás: "Ime itt jö a völegény, jön, keresi mennyasszonyát!"

Vigyázz, oh lelkem jaj vigyázz, mert elnyom az álom, mint az öt lányt ki kint maradt, s akkor Megváltód hiába várod. Vigyázz hát, lámpásod fényesen égjen, hogy meglásd Krisztus dicsőségét egykor az égben.

(Horologian).

ERŐS VÁR

MIGHTY FORTRESS

Official Religious Monthly of the Hungarian
Lutheran Churches of America

Az amerikai magyar ág. hitv. ev. egyházak
hivatalos havi lapja.

PUBLISHER — Rev. Andor M. Leffler — KIADÓ
Office of Publication: — Kiadóhivatal:
2836 East Boulevard, Cleveland, Ohio
Editors: — Szerkesztők:
Rev. Gábor Brachna, 1900 West 28th Str.
Cleveland, Ohio.
Rev. F. W. Rettmann, 161 Hazelwood Ave.
Pittsburgh, Pa.
Rev. A. M. Leffler, 2836 East Blvd., Cleveland, O.
Minden cikk, közlemény, valamint minden előfi-
zetés, reklamáció és megrendelés hozzá küldendő.
Published under the supervision of the Board of
American Missions of the United Lutheran Church
of America, 39 East 35th Street, New York, N. Y.
Subscription price One Dollar annually.
Előfizetési díj évi egy dollár.

PRINTED
IN
U.S.A.

A KIADÓ-HIVATAL ÜZENETEI.

Az a tény, hogy az Erős Vár karácsonyi száma nyolc oldal helyett tizenkét oldalon, színes karácsonyi fedő-lappal jelenhetett meg, azoknak a lelkipásztoroknak, gyülekezeti vezetőknek, gyülekezeti megbízottaknak és mindenkinek felett azon hitközségi tagoknak köszönhető, akik, megértve egyházi lapunk fontosságát, annak érdekében nem resteltek fáradni és áldozatot hozni. Ez az eredmény annál kedvesebb számunkra, mivel mindezt a **MAGUNK** erejéből, minden missziói "mankó" nélkül tudtuk elérni.

Örömmel hozzuk olvasótáborunk tudomására azt a tényt, hogy a pittsburghi gyülekezetünk a buffaloi gyülelésen megállapított kvótáját egészen befizette. Ugyan csak örömmel jelentjük, hogy a bethlehemi Szent János Egyház buzgó tagjai **SZÁZNYOLCVANKÉT** előfizetőt szereztek az Erős Várnak, tehát felüljegyezték a buffaloi gyülelésen megállapított kvótát. Ez utóbbi összeg ugyan még e sorok írásakor nem érkezett be a kiadóhivatalba, de úgy tudjuk, hogy az összeg egy hányadát a gyülekezet a Magyar Konferencia céljaira fogja, nagyon dicséretesen, fordítani. Dicséretes munkát végeztek a kis perth amboyi gyülekezet is, ahonnan \$1.50 hiányával a Buffalóban megállapított kvóta egészen befolyt. A két clevelandi gyülekezetet is már csak kis dollárösszegek választják el attól, hogy kvótájuk egészében be legyen fizetve. Hinni merjük, hogy azon gyülekezeteink is, ahol még bizonytalanság csak technikai okok miatt, nem indult meg a munka, szintén a többiek mellé fognak állani.

Amidőn olvasóinknak e helyen is áldott karácsonyi ünneplést és békét hozó új esztendő kívánunk, egyházi lapunk szíves és bőkezű támogatását figyelmükbe ajánljuk.

ELŐFIZETÉSEK NYUGTAZASA.

PITTSBURGH, PA.

(A gyülekezet pénztára révén) 50.00 dollár, mely összeg a pittsburghi gyülekezetbe küldött összes előfizetéseket egy esztendőre kiegyenlíti.

BETHLEHEM, PA. SZENT JÁNOS EGYHAZ

A gyülekezet pénztárába fizettek egy-egy dollárt a következők) Proszics István, Pondelek Ferenc, Renn Iván, Horváth György, Bencsecz Istvánné, Hujsz János, Horváth József, Huesz Iván, Hassay Mihály, Hári Ádám, Hári Mária, Sarkan Ferenc, Szmodis Sándor, Szukics Istvánné, Szmodis Ádám, Sancza Lipót, Skrabán Sándor, Bankó Lajos, Kolossa Sándor, Kutos Lajos, Kutos István, Kardos Anna, Kerescsmár Péter, Loncsár Mariska, Katona Lajos, Kardos József, Melin Ferenc, Moretz Lajos, Matus Béla, Marics Mihály, Merklin János, Nemezc János, Nagy Lajos, Kovacez Ádám, Macsek József, Duh Sándor, Kerescsmár József, Kuzma József, Kovács Fanny, Kerescsmár Sándor, Kerescsmár József, Kovács Lajos, Kelemen József, Novák Viktor, Horváth Veron, Horváth István, Horváth Mihály, Hári Eernő, Hodosek Anna, Yanza Miklós, Yakisa Viktor, Horváth Kálmán, Ambrose István, Antalics Lajos, Bánfy István, Buckvits Lajos, Bakan Ferenc, Bukvics Mihály, Bolecz Ferenc, Bakan Terézia, Bagar Ádám, Bankó Kálmán, Bankó Ferencné, Dr. Polgár Ernő, Ritoper Iván, Bagar István, Ritoper István, Ritoper Ferenc, Kardos Iván, Szmodis Terézia, Pors János, Novák Sándor, Szlavics Miklós, Luthar József, Kerescsmár Sándor, Császár Lajos, Kucsán Józsefné, Gergár Lajos, Luczu György, Leposa Mária, Luthar Ignác, Moretz Ferenc, Ocsék Ferenc, Novák István, Felkar Józsefné, Farkas Ádám, Miholics János, Gorcsán Ferenc, Gombocz Ferenc, Gergár József, Gorcsán János, Gorcsán Miklós, Pors János, Bosak Pál, Csuck Lajos, Császár József, Cserpnyák József, Csellak Ferenc, Császár Kálmánné, Czipoth István, Czipot Miklós, Csarni Róza, Czipot Nickolas, Duh Miklós, Pecsek Ádám, Pecsek Ferenc, Podleszek János, Pecsek István, Gróza Pál, Proszics Ferenc, Kalmár Grace, Vitéz József, Zelko János, Gergár István, Malacsics Ferenc, Fajsz Iván, Cziffer József, Hári Krisztina, Csondor Gábríelné, Drajićz András, Novák Iván, Royko Fanny, Posvák János, Horváth Ignátné, Kardos Lajos, Kotics Terézia, Luthar Károly, Antalics Mihály, Zelko János, Bukvics István, Kerescsmár József, Ivanits Antal, Sinko Lizi, Vreccics Lajos, Supanek István, Zelezen András, Zsilavec Ferenc, Sever Ferenc, Novák Kálmán, Talaber Ferenc, Török József, Tudjan József, Wratar Kálmán, Verban Istvánné, Vörös Károly, Császár Mária, Karba József, Kozicz Viktor, Csizma János, Kutos Lajos, Kuplen Vilmos, Kerescsmár József, Kousz Lajos, Kovács Lina, Kucsán István, Korosetz György, Doncsecz József, Fliszár Lajos, Filo Lajos, Fortel Fanny, Mellin Mihály, Czipot Vince, Augusztin Miklós, Detvarics József, Siftár Ferenc, Kovács Károly, Josár János, Merklin Károlyné, Kovacez Anna, Zavec Sándor.

CLEVELAND WEST SIDE

(Nt. Brachna Gábor révén) Welter Vilmos 2 dollár. 1—1 dollárt Tőkei Sándorné, Timár Gyula, Mrs. Slézinger fizettek be.

CLEVELANDI ELSŐ EGYHAZ

(Bors Károly révén) Lukács István temetkező (hirdetés) \$25.00, Jakab István temetkező (hirdetés) \$15.00, (Folytatás a 7-ik oldalon.)

EZ KARÁCSONY.

írta Nt. Leffler Andor.

A földek, mint fehér fátyolba öltözött mennyasszony, várják csendes pihegéssel a Völegényt. Az erdők széltől simára fésült ág-bgoán mint mennyasszony hajában az ékszer megcsilán gyémánt színében a zuzmara. 'Ez Karácsony', mondom. A messze falu turnyából ide hall'k, ki a rétre, a szél-szárnyon röpdülő harang hangja.

Szemem messze néz: Tul a mély barázdával pántlikázott fehér réten; tul a jég-üvegbe burkolt erdőn, tul a hegyen . . . messze, messze. Időben, térben egy más villágba kémlelek, ahol homokpárnával bélelt síkegyenes földeken ringó három tevék jöttek s csillagtól vezetett három böles utasik szemében szomju láng égett meglátni Ama Gyermeket.

A réten pásztorok voltak. Nek'k szolt az égi korus. Mennyei zenében meleg hitre fütött szivekkel kopogtak be az istáló ajtaján, hogy térdet hajtsanak Ama Gyermek előtt. Mit sejtették, ők a szegények, hogy a görbe pásztorbotjuk után, sok mill'ók jönnek majd egykor engedelmissen, a kegyelem-patakban fehérre mosott báránykái az Urnak!

Jászol-böleső előtt gugol az Asszony, a Szent Anya. Az áldott anyaság tejszine önti el arcát. Agya nem érti, de szívének gyors kalapálásában sejteti vele asszony-ösztone, hogy több ez, mint ember-születés.

Kezei, mint röpködő angyalszárnyak, remegve védik a jászol-bölesőben nyugvó csodaéletet. Angyalkeze remeg és mégse fél, mert fülébe cseng az angyali szózat: Ne félj Mária... Az Ur veled van. Áldott vagy te az asszonyok között . . .'

A jászolban pedig, illatos szénán, puha gyolesba takarva fekszik Ama Gyermek. Uj remények édes hirnöke. Uj életnek drága szerzője. Isten Szerelmes Egy Fia Ó!

Milyen különös is az Isten! Az Ó szenzációi — lám — ilyenek: csak egy Gyermek, csak egy Anya, egy néhány pásztor és kifordul a Világ a sarkából. S a pásztorbot után milliók indulnak el a szeretet hősi világforradalmára.

Időben, térben messze onnan, mégis úgy érzem a fehér földek téli csendjében, hogy közel vagyok Hozzá, aki a Völegény, a Krisztus, Fejedelme a Békességnek. S amint megyek a fekete barázdákkal pántlikázott fehér rétek felé, a falu temploma felé, én is csak azt mondom, amit egykor tanítványai: 'Uram, hová mehetnénk? Örök életnek beszéde van tenálad!'

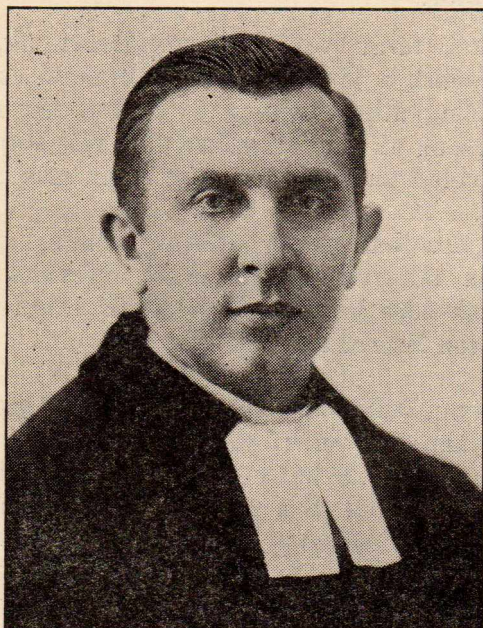
Mert — ugye — hová is mehetnénk? Minden ember-csinálta országutunk, akármily vasbetonbol készült is az, mégis csak zsákuccá-orkánja üvölt s a gyűlölet sarkánya vértől esöpögő szájjal habzsolja ifju életek megtört drága virágait.

Sok ember fundálta utakon annyi felé járunk s mégis a békesség és szeretet isteni Eldorádójára szerencsétlen ember-fajtánk most se talált rá. Eltakarják azt előllünk kollektív és egyéni bűneink, aljas és felfuvalkozott álmaink gízgaza.

Pedig közel van Betlehem. Közel a jászol és a Gyermek. Közel a békesség és a szeretett. Nem messzebb mint a templom, ahová elindulhatna MINDEN EMBER, a pásztorok görbe botja után, nyilegyenest Ama Gyermekhez.

Igy indulok el én a téli viharban a szél-szárnyán repülő haranghang után. 'Ez Karácsony', — mondom — 'mert hisz' a harang is azt mondja: Békesség, Szeretet, Békesség, Szeretet . . . Békesség . . . Szeretet . . .'

Ha majd a béke harangjai szólnak...

Minden ember lelkében él egy "elveszett paradicsomnak" az emléke. Szívünk vágyai és az álmok visszavezetnek azokhoz a szép estékhez, amikor karácsony ünnepe egészen betöltötte szellemével otthonunkat és életünket egyforma bőséggel. Életünk azonban elsodródott tőle, mintha az élet őszi vihara üzte volna el rólunk a nyári napok minden melegét, virágaink illatát s a kéklő ég szépségét. Sokszor könnyezni szeretnék s panaszos ajakkal egyre csak azt hajtjuk: oh szép idők emléke, hová lettél?

Szeretjük vádoltan odaállítani az életet vagy Amerikát s azt mondani: "az új körülmények teszik lehetetlenné, hogy nekünk valódi karácsonyunk legyen." Ha azonban szívünkre tennénk a kezünket, akkor nem merénénk ezt többé kimondani, mert csak egy rövid meggondolás kell s rájövünk, hogy ez nem más mint önámítás vagy kibuvó csalás, amivel mulasztásaink bűnét óhajtjuk fedezni. Ha valaki nem látna be egy könnyen, annak ajánlom a következő próbát: üljön be egy szobába egyedül, tegyen le két széket üresen maga elé s képzelje oda gyermekét az egyikre a másikon pedig üljön látatlanul az, Aki majd itélni fog élőkön és holtakon egyaránt. Ime én bevezetem a beszélgetést, én ülök helyetted édesapa vagy édesanya. "Kisfiam: neked még sohase volt igazán karácsonyod, mert te nem tudod, hogy ez a nap Jézusnak, a te Megváltódnak a születésnapja. Látod én szegény munkás ember

voltam mindig Amerikában s nem volt pénzem a vasárnapi iskolába, mert drága a gázolin és nem voltam tagja egyetlen egyháznak sem." S most megszólal a fiad: Tudom, édesapám, hogy szeretsz és sokszor vettél nekem ajándékot s én nem is kívántam tőled többet sőt mindig sajnáltalak, hiszen te elhagyad őseid földjét, mert gazdag akartál lenni és én olyan sokszor gondolok rád szánakozással, mert tudom, hogy te boldogtalan vagy sokszor nyugtalan és elégedetlen. Talán az ősi föld jobb volt hozzád?" Az édes apa: "szegény vagyok fiam." Pillanatszerű csend s megszólal az, Aki itél elevenek és holtak felett: "Földmives István én ismertem apádat, atyádnak atyját s azok őseit . . . magyar földön hordták az igát . . . az apád házában sohase volt százforintos bankó . . . a régiek is kevés búzát arattak . . . és mégis volt templomuk, tartotak fel iskolát, sáros uton is eljártak a templomba s neked szegény fiu voltál bár, mégis volt karácsonyod . . . szivedben ilyenkor öröm, béke és boldogság költözött, mert Én ott éltem köztetek s családod szegény otthonában karácsonykor meghallották a béke harangot." Reszketve szólal meg az apa: "Uram, Amerikában én nagyon szegény vagyok". "Földmives István! — tudod, hogy hány véka buza 60 dollár, amit havonta a legszegényebb is kaphatott? Tudod igazolni, hogy miért volt olosóbb a gázolin vasárnap délután, amikor már becsukták a templomokat? Földmives István, Nélkülem a te kisfiad halott s karácsonykor nem rongyokat, s cécót kér életért esdeklő fiad!?" . . .

Kint szólnak a harangok, minden vasárnap s erősebben majd karácsonykor. Amerikába vádorolt édesapák és édesanyák hallani fogjuk. Emlékeink visszaszállnak arra az időre, amikor azok még nekünk is karácsonyt hirdettek kibékülésről, szeretetről, az Istenről és arról, hogy volt idő, amikor az én otthonom szegény tanya volt még de benne boldog emberek laktak. Talán kicsordul szemedből egy két könnyesep s megérzed, hogy ma te vagy az édesapa vagy édesanya s a te fütött otthonodban, a te havi száz dollárod mellett a kisfiadnak mégisincs igazi karácsonya, mert nincs otthonodnak Krisztusa.

Brachna Gábor.

LEGENDA A KARÁCSONYI RÓZSAKRÓL.

Beraka sátra kint a hegyoldalon volt felülvé, közel Bethlehemhez. Berakára úgy tekintettek a többi pásztorok, mint vezzerre. Egy éjszaka békésen aludt sátrában Beraka. Mellette feküdt, de nem aludt leánya, Adélka. Egyszer csak Adélka felült nyugvóhelyéről, mert egy különös fényességet látott a hegyoldalon és hangokat hallott, majd valami földönúli gyönyörű zene töltötte el az egész mindenséget.

Adélka felébresztette édesapját. Beraka gyorsan felugrott, mert attól félt, hogy valami baj érte nyáját. Amint a sátor nyílásába lépett, ő is látta a fényt, mely végigömlött a tájon és hallotta az angyal szavát, amint mondta: "Imé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz. Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Ur Krisztus, a Dávid városában."

Amint kialudt a fény és elhalt a dallam, a pásztorok a mezőről összesereglettek a főpásztor sátra előtt és ösztökélték Berakát, hogy menjenek be mind Bethlehembe és keressék meg az újszülött gyermeket, kiről az angyal éneke szólt. Gyümölcsöt, mézet, egy pár galambot, meleg báránypőr takarót pakoltak össze, hogy magukkal vigyék az újszülöttnak ajándékként. Beraka egy hófehér báránycsordát vitt magával.

A nagy sietségben Adélkáról mindenki elfeledkezett s mielőtt a kis lány elkészülhetett volna, a pásztorok már messze jártak. Ekkor Adélka, maga mellé véve hűsége juhász-kutyáját, elindult sietve a pásztorok után. Messziről látta, amint beértek a városba, látta, amint befordultak a vendégfogadó udvarán s beléptek az istálló ajtaján, hogy imádják a gyermeket, akiről énekelt az angyalsereg.

Adélka csak az istálló ajtajáig merészkedett. Szemeiből nagy könnyecsek pergették, mert itt eszmélt rá, hogy üres kézzel jött, nincs mit adnia ajándékba a kis Gyermeknek. "Oh, csak egy szál virágom volna, mily szeretettel tenném k's kezébe", mondta szepegeve.

Egyszerre csak egy fényes angyal állott előtte, aki szelíd szóval így csittitgatta a kislányt: "Ne sirj, kicsikém. A te kis szived a legszebb ajándék, amit Jézuskának adhatsz. De mindjárt lesz valami nagyon szép, amit kezeid közt be is vihatsz a Szent Gyermeknek." Ekkor az angyal varázsvesszővel megérintette a földet és egyszerre fehér rózsák nőttek a kislány lábai előtt. Adélka örvendezve szedte össze a szép rózsákat és már ott is térdelt a kis jászol-böleső előtt. A szép fehér virágo-

kat remegve nyújtotta a Szent Gyermek felé. "Elfogadja-e? — suttogta remegve. — oh, hogy tudhatom meg?" De ime a Szent Gyermek mosolyogva nyújtotta kis kacsóit a virágok felé.

Adélka boldogan ment haza édesapjával. Mikor pedig beléptek a sátorba, suttogva, mintha nem akarta volna, hogy édesapján kívül más is meghallja, így szólt Adélka: "Édes apám, én a szívem is Neki adtam s azt hiszem, elfogadta, mert olyan könnyűnek, tisztának érzem a szívem helyét."

(Apples of Gold.)

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog

Uj esztendőt kíván

UR LAJOS Virágüzlete

8933 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Kellemes Ünnepeket kíván

BELÁK PÉTER Építési Vállalata

2619 East 73rd Street Henderson 5447

Cleveland, Ohio

JAKAB ISTVÁN ÉS TESTVÉREI

A legrégebbi magyar temetési intézet az Egyesült Államokban.

8923 Buckeye Road 11713 Buckeye Road
CE. 0384 WA. 4421

Cleveland, Ohio

Előfizetések nyugtázása.

(Folytatás a 4-ik oldalról.)

Ur Lajos (hirdetés) \$2.00, Belák Péter (hirdetés) \$2.00.
Előfizetések: Mázer Jánosné \$2.00, Tóth Béla, Teker Jánosné, Tóth Mihály, Nyári Márton, Szi Jenő 1—1 dollárokat fizettek.

PERTH AMBOY, N. J.

(Nt. Wesselényi Miklós révén) Mindlex Pharmacy (hirdetés) \$7.50. Előfizetések: Kubik Miklósné \$2.00, Hassay Sándor, Fejertag Anna, Roudi János, Kardos Jánosné, Herceg János, Kuzma János 1—1 dollárt adományoztak.

NEW BRUNSWICK, N. J.

(Wallner Mihály révén) 75 centeket fizettek Vasváry János, Buthy Kálmán és Káldi Sándor. 1—1 dollárt fizettek Takács József és Verboczy János.

A KIADÓHIVATALBA FIZETTEK

(Clevelandből) 1—1 dollárt: Keremár Zsuzsanna és Varga Ferencné. (Perth Amboyból) Guba Ilona 3.00 dollárt.

Egyházi Hírek

BETHLEHEM, PA. SZENT JÁNOS EGYHÁZ

Lelkész: Nt. Dr. Stiegler Ernő.

KERESZTELESEK. Az elmúlt két hónapban a következő kisdedek gyermekek részesültek szent keresztségben: Stephen Düh és neje kisleánya: Joan Helen. Keresztszülők voltak: Alex Luthár és neje. Frank Baráth és neje kisleánya: Ronad Frank. Keresztszülők voltak: Joseph Pintér és neje. Frank Fortley és neje kisleánya: Julie Frances. Keresztszülők voltak: Ifju Koloman Császár és Grace Kardos. Eugene Pécsek és neje kisleánya: Eugene George. Keresztszülők voltak: Stephen Hill és neje. Reginald Schellenberger és neje kisleánya: Barbara Ann. Keresztszülők voltak: Eugene Sortaréc és neje. George Kish és neje kisleánya: George Albert. Keresztszülők voltak: Chester Kubik és neje. Louis Leposa és neje kisleánya: Ronald Louis. Keresztszülők voltak: Eugene Sabler és neje. Stephen Krányecz és neje kisleánya: Alice Marie. Keresztszülők voltak: Charles Siftár és neje. Richard Pittaloga és neje kisleánya: Richard Jack. Keresztszülők voltak: Malacsics Sándor és neje. Eugene Vogrincics és neje kisleánya: Edward John. Keresztszülők voltak: Dezső Tábory és neje. Frank Gergar és neje kisleánya: Frank. Keresztszülők voltak: Frank Schwartz és neje. Louis Kassay és neje kisleánya: Robert Stephen. Keresztszülők voltak: Stephen Fortley és neje. Howard Heckman és neje kisleánya: Barbara Ann May. Keresztszülők voltak: Joseph Zlomsovitch és neje. Frank Chouk és neje kisleánya: Pauline. Keresztszülők voltak: Michael Warrick és Ethel Chouk. Az Isten áldása legyen az újszülött kisdedeken és azoknak boldog szülein.

ESKÜVŐK. A következő ifju párok esküdtek örök hűséget templomunkban. — John Kalmán és neje, szül. Vilma Orban. Julius Németh és neje, szül. Julia Kardos. Everett N. Dolen és neje, szül. Wilma M. Zukocs. — Reginald Titgham Schellenberger és neje, szül. Theresa Fliszár. — John Boletz és neje, szül. Helen Scheidler. — Kísérje Isten áldása és boldogság eme ifju párokat életutjukon.

TEMETÉSEK. A következő hiveinket kísértük el utolsó utjukon a temetőbe. Kálmán Császár, meghalt hosszu szenvedés után, 53 éves korában. Gyászolja özvegy neje és gyermekei. — Barbara Ann Fliszár Schellenberger, újszülött kisded gyermek. — Sándor Küssan, meghalt 68 éves korában. — Joseph Ritoper, meghalt hosszu szenvedés után, 50 éves korában. Gyászolja özvegye és árva gyermekei. — Adam Kuronya, meghalt 50 éves korában. Gyászolja özvegye és gyermekei. — John Zisko, meghalt 64 éves korában. Gyászolja özvegy neje és gyermekei. Az Ur adjon békés pihenést eme elköltözött testvéreinknek a sirhantok alatt, lelküknek pedig legyen kegyelmes az Isten mennyei hajlékaiban.

KARÁCSONYI ISTENTISZTELETEINK RENDJE: Dec. 24, Karácsony estéjén 7 órakor ünnepi istentisztelet, amelynek keretén belül iskolás gyermekeink fognak verseket felmondani és énekelni.

DEC. 25, KARÁCSONY ELSŐ ÜNNEPÉN: fél 8 órakor: Reggel vend nyelvű gyónás és UrvacSORAOSZTÁS. Két lelkész fogja eme szolgálatot végezni.

Fél 10 órakor: Vend nyelvű ünnepi Istentisztelet.

11 órakor: Angol nyelvű ünnepi Istentisztelet és utá-

na angol nyelvű gyónás és UrvacSORAOSZTÁS.

D. u. 3 órakor: Délutáni karácsonyi Istentisztelet.

DEC. 26, KARÁCSONY MÄSODIK NAPJÁN: Fél 10 órakor magyar ünnepi Istentisztelet és gyónás, UrvacSORAOSZTÁSSAL, szintén magyar nyelven.

DEC. 27, VASÁRNAP: Fél 8 órakor reggel vend nyelvű gyónás és UrvacSORAOSZTÁS.

Fél 10 órakor: Magyar Istentisztelet.

11 órakor: Angol Istentisztelet és gyónás, UrvacSORAOSZTÁSSAL, angol nyelven.

TEPLOMI BETEGSEGÉLYZŐ EGYLETÜNK UJ HALLJA. A bethlehemi Vend Evangélikus Templomi Betegsegélyző Egylet nov. 21-én nyitotta meg kapuit új egyleti otthonának. Az épület, modern felszerelésével 40,000 dollárba került. Az épületben két terem, clubhelyiségek és két lakosztály van. Az egylet vagyona meghaladja a 60,000 dollárt. Rendes és pártoló tagjainak száma több, mint 600. Templom Egyletünk eme szép, gránit kőből épített hallja a 4-ik utcán van, a Fillmore utca sarkán. Az épület azelőtt banképület volt és azt egyletünk igen jutányos áron vásárolta meg. Kívánunk az egyletnek áldott munkálkodást új otthonukban.

DETROIT, MICH.

Lelkész: Nt. Becker Jakab.

EGYHÁZMEGYEI LÄTOGATÄST végzett gyülekezetünkben Nt. Schildroth Herbert, a michigani egyházmegye volt elnöke. Nt. Schildroth, aki nagy segítőgére volt gyülekezetünknek az angolnyelvű ifjusági munka megkezdésében, vasárnap, november 29-én este egy alkalmi istentiszteleten prédikált. Az istentisztelet után ifjusági gyülekezetünk tartott fontos gyűlést. Dr. Schildroth nagy meglepéssel szemlélte a szépen haladó ifjusági munkánkat.

KÖSZÖNET ILLETI azokat a nőtestvéreket, akik társasjátékok tartásával tetemesen elősegítik a gyülekezet anyagi előrehaladását. Lada Károlyné november 12-én tartott egy társasjátékot, melynek tiszta jövedelme 120 dollár volt. November 22-én Kiss Istvánné wyandotti nőtestvérünk rendezett egy társasjátékot, melynek tiisz-

Lukács István és Fia

TEMETÉS RENDEZŐK

Betegszállítás korházba éjjel-nappal díjmentesen.

12014 Buckeye Road — LOnGacre 7524

2728 Woodhill Road — CEDar 0593

Cleveland, Ohio

ta haszna 101 dollár volt. December 7-én pedig Varga Imréné (So. Post Ave.) és leányai: Roznay Józsefné, valamint Korcsog Jánosné rendeztek egy jólsikerült társas-összejövetelt, melyről a végelszámolás még nem történt meg, e sorok írásakor. Mindhárom esetben a társasösszejövetel összes kiadásait maguk a rendező nőtestvérek fedezték.

AZ ANYAKÖNYVBŐL. November 15-én esküdtek Martin V. DeBree és Paul Margit templomunkban. Ke részteltük Gutovz Gyula és neje leánygyermekét Dianna, Terézia, Mária névre; Tóth Vilmos és neje leánygyermekét Karene, Elaine névre; ifj. Makán András és neje leánygyermekét Janet, Helen névre. Az Ur őrizze e gyermekeket. Eltemettük november 17-én Király Jánost, november 27-én Lakatos Gyulát. A feltámadás Krisztusa legyen a gyászolók vigasza.

BETHLEHEM, PA. SION EGYHAZ.

Lelkész: Nt. Ormay János.

ADOMÁNYOK. László János kisleánya keresztelése alkalmából 5 dollárt adományozott az egyházra. Szénre adtak: özv. Hecsko Miháyné 1, Hanzlik János 2, Habakusz István 2, Pektor Lajos 2, Puskás Istvánné 1.50, Puskás Sándor 1.50, Id. Szedlák János 2, Illés Kálmánné 1, Balázs János 2, Horga Ferenc 2 dollárt. Id. Hegedüs Lajos és neje 5 dollárt adományoztak, abból az alkalomból, hogy elérték házasságuk 30.ik évfordulóját; ugyancsak e boldog nap emlékére egy lila (ádventi) oltárterítőt is adományoztak. A templomba épített kövek soha el nem mulnak! Isten dicsőségére adományoztak még: Veronics István 2, Rózsa Józsefné 1, Németh Józsefné 2, Ifj. Szedlák János 2, Horváth Istvánné 1, Prelog Lajos 1 dollárt.

AZ ANYAKÖNYVBŐL. Kereszteltük László János és neje leánygyermekét Bernardine Anna névre, Gáll György és neje fiugyermekét György István névre. Az Ur kegyelme tartsa e kisdedeket! November 20.án temettük Salfai József, Center Valley-i lakost, aki Vasvár, Vas megyéből származott Amerikába. November 1.én a hellestowntowni temetőben felavattuk néhai Domonkos Istvánné sírkövét. A mulandó világban emlékezzünk a halhatatlan Krisztusról!

NÖEGYLETÜNK SZÉP ADOMÁNYA. Gyülekezetünk buzgó Női Egyesülete egy szép futószőnyeget vásárolt a templom részére, mely mintegy száz dollárba került.

PITTSBURGH, PA.

Lelkész: Nt. Rettman Farkas.

HALAADASI VACSORÁNK, valamint a azzal kapcsolatos vásár szép anyagi sikerrel végződött. Az Oltáregylet

GYÓGYSZERTÁR

MIDDLESEX PHARMACY

632 Amboy Ave., Perth Amboy, N. J.

Amboy Ave. és Hall Ave. sarkán.

Forduljunk hozzá minden orvosi redelmény-nyel. Pártoljuk aki minket is pártol. Mindenféle cikkek kaphatók.

Telefon: 4-0163

buzgó asszonyai az egész jövedelmet — 750 dollárt — át- szolgáltatták az egyház javára. Köszönet mindenkinek!

BUFFALO, N. Y.

Lelkész: Nt. Papp János László.

ADOMÁNYOK. Adósság törlesztésre adakoztak: Baisó Gyöngyné 10, K. Mózes Lajos 10, Gallo János 10, Id. Szabó Imréné 10, Maglics Imre 10, Lukács József 5, Ifj. Szimeiszer Károly 5, Horváth Sándor 5, Németh Sándor 5, Tóth Jánosné 5, Kirschner Kornélia 2, Fullajtár János 2, Gyulovics Jánosné 2 dollárt. Összesen 81 dollár foyt be erre a fontos és nemes célra.

KARÁCSONYI PROGRAM lesz gyülekezetünkben december 20.án, mikor is színre kerül "A Megváltó Születése" című szép, vallásos film, valamint egy másik karácsonyi tárgykörbe tartozó film is. A filmek után a gyermekek fognak karácsonyi verseket előadni.

LORAIN, OHIO

Lelkész: Nt. Turcsányi Gyula

AZ ADVENTI IDŐBEN minden szerdán este 8 órai kezdettel esti istentiszteleteket tartunk.

ORGONISTÁNK Bara Aladárné, szül. Szabó Juliska, elutazott Sioux Falls, South Dakotába, ahol férje a katonai táborban van.

NOVEMBER 22-én mutattuk be azokat a filmeket, melyeket legutóbbi társas összejövetelünkön vettünk. A szépen sikerült teaestélyt a Slovenian National Hallban tartottuk.

A CLEVELANDI ELSŐ GYÜLEKEZET.

Lelkész: Nt. Leffler M. Andor.

ISTENTISZTELETEK. Adventban minden szerdán este 8:00-kor magyar nyelven és minden csütörtökön este 8-kor angol nyelven istentiszteleteket tartunk. Karácsony első napján négy istentisztelet lesz templomunkban, d. e. 9:30-kor és 11-kor, valamint d. u. 3-kor és este 7:30-kor. Mind a négy istentiszteleten Urvacsora osztás is lesz. Karácsony másodnapján d. e. 11-kor. Uj Év napján d. e. 9:30-kor és 11-kor lesznek istentisztelet.

KARÁCSONYFA ÜNNEPÉLYÜNKET dec. 20-án tartjuk meg a Vasárnapi iskola tanítóinak vezetése alatt, az iskola rendezésében. Az ünnepély d. u. 3-kor kezdődik és belépti díj nem lesz.

DECEMBER 13.ÁN emléktáblát avatunk katonafiaink emlékére. Az emléktáblát Baer Adámné készítette. Az ünnepi istentiszteleten a hadbavonultak hozzátartozói számára az Urvacsora is ki lesz szolgáltatva. Az egyházi ünnepséget egy gyülekezeti ebéd fogja követni.

Január havában egy finaciális kampányt fogunk tartani, hogy új épületeinkben lévő tartozásainkat egé-

MELrose 3075—3076

BODNÁR A. LAJOS

TEMETKEZÉSI INTÉZET

3929 Lorain Avenue

Cleveland, Ohio

szen kitisztázzuk, mielőtt a templomszentelés kétéves évfordulója elérkezik.

ADOMÁNYOK. Ifj. Turóczy József (katona) 5.00, Scholler Vilmos 5.00, Balázs Sándor 15.00, Semety József 5.00, Kucs Pálné 5.00, Baranyai Kálmán (katona) 5.00, Zsolnay János 5.00 és Menyhért Kálmánné 5.00 dollárt adományoztak Isten dicsőségére.

CLEVELAND WEST SIDEI GYÜLEKEZET.

Lelkész: Brachna Gábor.

Advent ideje alatt minden szerdán este 7:30-kor templomi írásmagyarazatot tartunk.

Vasárnap délután 4 órakor pedig az Oltáregylet templomi műsoros délutánjai. A 13.án tartandó templomi összejövetel után szeretetvendégség az iskolateremben, ahol bemutatjuk az Oltáregylet jubileuma alkalmával készített filmfelvételeket.

December 20-án gyermekeink karácsonyi ünnepsége este 7:30-kor, Candle Light Service keretében.

Karácsony ünnepén reggel 9:30-kor angol nyelvű, 10:30-kor pedig a magyar ünnepi istentisztelet lesz, Urvasorával egybekötve.

Szilveszterkor a gyülekezet halottjairól emlékezünk meg az istentisztelet keretén belül, amelyet 7:30-kor tartunk.

Ujév napján csak magyar istentiszteletet tartunk 10:30-kor.

Bazárunk igen szép sikerrel folyt le s bevétele lényegesen emelte szépen növekvő teremalapunkat.

PERTH AMBOY, N. J.

Lelkész: Nt. Wesselényi Miklós.

A Perth Amboy-i Első Magyar Vend. Ev. gyülekezetünk kis csoportja tiszteletünket kiérdemlő áldozatkészséggel sietett közreműködni az amerikai magyar evangélistus konferencia Labor Day napján tartott buffaloi gyűléséről visszatért lelkipásztornak, Nt. Wesselényi Miklósnak buzdító és bátorító szavára, hogy a templomépületet terhelő 7500.00 dollár adósságból 500.00 dollárt törlesszen. A konferencián hozott határozatok megerősítették ennek a hősiesen küzdő kis hívő csapatnak a jövőbe vetett bizalmát és a lelkipásztor és Roudi gondnok által együtt végzett rendkívüli gyűjtés útján két hónap leforgása alatt előteremtette az 500 dollárt, hogy egyszerűen a konferencián hozott határozat szerint a gyülekezetünk javára tervezett gyülekezetközi segélymozgalom megindításához kiszabott előfeltételnek is eleget tegyen.

Itt olvassuk azoknak a neveit, akik jószívű és jókedvű ajándékot helyeztek az Ur oltárára:

20 dollárt adományoztak: Gombóczi János presb. és cs., Kálmán Dániel és cs., Kardos János presb. és cs., Kólossa Károly és cs. Port Monmouth, N. J., Piar János, Woodbridge, N. J., Roudi János gondnok és cs. Keasbey Heights, N. J., Veres Iván és cs., Nt. Wesselényi Miklós lelkész és neje. Összesen: \$160.00 — 15 dollárt adomá-

nyoztak: Özv. Guba Sándorné és cs., Pfeiffer Henrik presb. és cs., Hopelawn, N. J., Pfeiffer János, Fords, N. J. Összesen: \$45.00. — 12 dollárt adományozott: Zetkolics György. — 10 dollárt adományoztak: Breza János és neje, Burdiga György, Batha Sándorné, Batha Margitka, Fejertag Anna, Sewarren, N. J., Hari Adám, Hassay Sándor és neje, Herczeg János algondnok és cs., Kardos Iván és cs., Id. Krutzler Károly és cs., Ifj. Krutzler Károly, Kubik Miklósné, Kuzma János örökös pénztárnok és cs., Kuzma Károly, Woodbridge, N. J., Müller Konrád, Woodbridge, N. J., Miholics Vilmosné, Pondelek Fánika, Sewarren, N. J., Proscics Adám és neje, Petro János, Woodbridge, N. J. Összesen: 180 dollár. — 5 dollárt adományoztak: Adám Béla jegyző és neje, Császár Ferenc, Kremer Ethel, Kardos Lajos, Kovács Márton és cs., Maszenik János és neje, Pfeiffer Fülöp, Pfeiffer József, Hopelawn, N. J., Proscics Mariska, Rusznák Istvánné, Sardy József, Votek Józsefné. Összesen: 60 dollár. — 2 dollárt adományoztak: Krutzler Imre, Krutzler György. Összesen 4 dollár. — Luther Liga adománya: \$17.10. Ev. Oltáregyesület: \$21.90. Összesen: \$500.00.

—o—

FENYŐÁG A SZÉLBE.

Volt rozmaringom, volt violám
Rózsafa ringon hajlott le rám
Virágos ablak lopta szagát
Téged siratlak kárpáti szélben
fenyőfaág!

Ringatott hullám tengereken,
Holdfény hullt rám esergetegen.
Álmokat adtak kék ibolyák
Téged siratlak kárpáti szélben
fenyőfaág!

Alattad fénylett karácsonyom.
Szívem szegény lett, hozzád hozom.
Utat keresve érjen alád,
Magányos este, kárpáti szélben
fenyőfaág!

Hull-huldogáljon égből a hó,
Hintázó ágon aranydió
S üvegharanggal szálljon le rád,
Mennyből az angyal kárpáti szélben
fenyőfaág!

Miklós Jenő.

MOLNÁR JÁNOS .....

temetkező és vizsgázott balzsamozó

8632 DEARBORN AVENUE, DETROIT, MICH.

Nem kell előre fizetni!

Telefon: Winewood 21555.

Koporsók állandóan raktáron. Kápolna használat teljesen díjmentes

Telefon: 1344

GOWEN

TEMETKEZÉSI INTÉZET

"A magyarok temetkezője"

233 SOMERSET ST., NEW BRUNSWICK, N. J.

Evangélikus templomunk mellett

Az első karácsonyfa.

A hagyomány azt mondja, hogy Luther Márton volt az első aki karácsonyfát állított. A történet a következő:

Egy szép, csillagos karácsony-estén egy fenyőerdőn keresztül lovagolt hazafelé Luther Márton. Gondolataiban visszament ama első Karácsonyhoz, mikor Isten nagy kegyelmében elküldte az Ur Jézus Krisztust erre a világra. Hálásan emelte fel szemeit az égre és amint szemlélte a ragyogó csillagokat s azok kikanaláltak a zöld fenyőágak közzül, arra gondolt, hogy ezek a csillagok jelképei annak az isteni szeretetnek, mely a karácsonyi történetben le ragyog az emberiségre. Hazasietve, egy kis fenyőfát vitt a szobába és apró gyergyákat kötött az ágak csucsára, hogy szeme elé idézze még egyszer az a szép képet, amit az erdőben látott. Annyira tetszett neki az a kedves jelkép, hogy behívta gyermekeit is a szobába és a gyertyalángocskákkal díszített fa köré állítva őket, megmagyarázta nekik, hogy mit lát ő ebben a lángocskákkal díszített fenyőfában. A hagyomány azt mondja, hogy ekkor megkérte gyermekeit, hogy Isten földre jött szeretetének emlékére, minden karácsonykor állítsanak gyertyalángocskákkal díszített karácsonyfát.

(Dr. Rygh György)

KARÁCSONYESTE.

Karácsonyeste minden ugy ragyog!
A holdsugár, a gyémánt csillagok,
Ezerszemű tükrük: a tiszta hó,
Az utcasor, a sok kis házikó.

Karácsonyeste minden szoba
Álmok tanyája, tündérpalóta,
S a boldog, békés, jó szívek felett
Szelid-merengőn ring a szeretet . . .

Karácsonyeste minden ugy ragyog!
Örüljetez hát, bizok, boldogok,
S ne szánjatok, ha könnyes is szemem:
A könnyek fénye szép most énnem . . .

(Miszlay István)

Telefon: Perth Amboy 4-4443

FULLAJTÁR JÁNOS PÁL

Papírozó, festő és építési vállalkozó

59 WILDWOOD AVE

FORDS, N. J.

HÁROM PILLANTÁS. Egy kegyes embertől megkérdezték egyszer, hogy hogyan tud még a szenvedések között is megelégedett maradni. Mire így felelt: "Mind den reggel három irányba nézek. Felfelé s ez a tekintet megmutatja az én örök célomat. Befelé s ez a tekintet megmutatja az én nagy érdemtelenységemet. Lefelé s az a tekintet megmutatja, hogy milyen kicsi sirban fogok én egyszer elférni." Felfelé, befelé, lefelé! Gyakoroljuk ezt a három áldott tekintetet!

(Harangszó)

* *

AZ Ó ÉS UJ ÉV KÜSZÖBÉN. Jó lezárni az ó esztendőt ugy, hogy lássuk: kegyelem volt az, amit számunkra Istentől hozott. S jó megkezdeni az új esztendőt ugy, hogy látjuk: kegyelem az, amit kapni fogunk. Amit kapunk, nem a magunk érdeme szerint kapjuk, hanem minden új nap új kegyelmet, új jótéteményeket hoz Istentől.

(Báró Podmaniczky)

* *

EGY PÉLDÁZAT. Egy napon a gazdag, öreg, de zsigori zsidó meglátogatta a papját. A zsidó pap az ablakhoz vezette a gazdag embert és azt mondta neki: "Nézz ki!" És a gazdag ember kinézett az uccára.

— Mit látsz? — kérdezte a rabbi.

— Férfiakat, nőket és gyermekeket — felelt a gazdag ember.

Ekkor a zsidó pap a tükörhöz vezette a gazdag embert.

— Mit látsz most? — kérdezte tőle.

— Most magamat látom — felelt a gazdag zsidó.

Ekkor így szólt a rabbi:

— Látod, az ablak is üvegből van, a tükör is üvegből van. De a tükörnek az üvege egy kis ezüsttel van bevonva s mihelyt egy kis ezüstöt adsz hozzá, másokat nem látsz, csak magadat.

* *

Milyen furcsa az emberi természet! Ha valakinek azt mondod, hogy 270,078,934,341 csillag van a világűrben, elhiszi, de ha a "frissen mázolván" táblát akasztod az ajtódra, mindenki meg akar győződni róla, igaz-e.

AZ ERŐS VÁR CANADAI FIOK IRODÁJA.

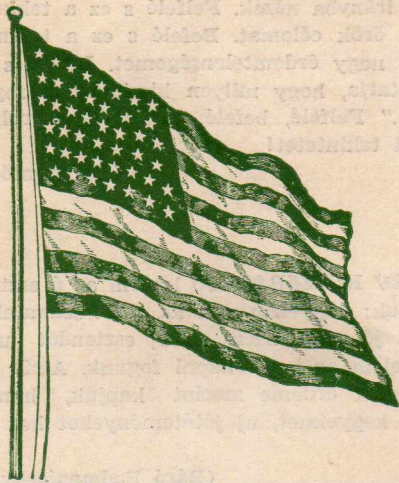
Kanadai olvasóink figyelmét itt hívjuk fel arra, hogy a kiadóhivatal és Nt. Markovics Pál közt megállapodás jött létre azon célból, hogy Kanadai olvasóinknak jobb szolgálatot tudjuk adni Kanadai fiók irodát létesítettünk Nt. Markovics Pál vezetése alatt. Ezentul minden Kanadára vonatkozó reklamáció, hír, értesítés és előfizetés Nt. Markovics Pál címére küldendő (868 Ellis Ave., E. Windsor, Ont. Canada). Ezentul a kanadai lapok Windsorrol lesznek expedálva.

JOHN K. SZÖLLŐSY

Szöllősy János Kálmán, okleveles balzsamozó és engedélyezett temető

8027 W. JEFFERSON AVE, DETROIT, MICH.

Telefon: Vinewood 1-2353

ZÁSZLÓS ESZTENDŐ

Egyesületünk Vezértestülete az 1942. évet "Zászlós Esztendő"-nek (Flag Year) deklarálta, annak a természetes hűségnek bizonyosságaként, amivel Hazánk: az Egyesült Államok szent szimbolumával szemben viseltetünk.

Ez alatt a zászló alatt szerveztük meg testvérsegítő intézményünket, ez alá a zászló alá hívjuk seregleni most is protestáns népünket. Szent és tiszta ez a zászló! Testvér! Hívunk és várunk téged is.

Szeretettel:

Az Amerikai Magyar Református Egyesület

1726 PENNSYLVANIA AVENUE, N. W.

KOSSUTH BUILDING

WASHINGTON, D. C.

SZIVES MEGHIVÁS.

A Clevelandi Első Gyülekezet kebelében működő Luther Márton Betegsegélyző és Templom Egylet tagjai sorába hívja Cleveland evangélikus népét.

Az Egylet gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján d. u. 3-kor, a 2830 East Boulevardi Evangélikus Iskolában.

Érdeklődőket szívesen látunk. Az egylet tagjai, vagy tisztviselői is felvilágosítással szolgálnak.

PÉNTEK PÁL, elnök

SZÓKE SÁNDOR, jegyző

BALOGH FERENC, pénztárnok

DOMBI LÁSZLÓ, titkár 2957 E. 115 St.

Hungarian Lutheran Monthly

2836 East Blvd.

Cleveland, Ohio

Return Postage Guaranteed

Sec. 562 P. L. & R.

U. S. POSTAGE

1c Paid

Cleveland, Ohio

Permit No. 907

JOHN K. STOLLER
3817 W. JEFFERSON AVE. DETROIT, MICH.
Teléfono: Vinton 1-3333

FULLARTAR JÁNOS PÁL
30 WILSON AVE.
FORD, N. J.